DHCPv4 Konfigürasyon Komutları

Hazırlayan: Furkan Yaşar

Bu rehber, DHCPv4 sunucu, istemci ve relay agent konfigürasyonu için temel komutları içermektedir.

1. DHCPv4 Temel Kavramlar

Dynamic Host Configuration Protocol (DHCP), IPv4 adreslerini ve diğer ağ konfigürasyon bilgilerini dinamik olarak atar. DHCPv4 sunucuları IP adreslerini havuzdan kiralama (lease) yöntemiyle dağıtır.

1DHCPDISCOVER
İstemci broadcast keşif
mesajı gönderir

2 DHCPOFFER Sunucu IP teklifi gönderir

DHCPREQUEST İstemci teklifi kabul eder

3

DHCPACK Sunucu onay gönderir

2. Cisco IOS DHCPv4 Sunucu Konfigürasyonu

a. Harici Tutulacak IP Adreslerini Belirleme

```
configure terminal  # Global yapılandırma moduna geç
ip dhcp excluded-address 192.168.10.1 # Tekil adresi harici tut
ip dhcp excluded-address 192.168.10.100 192.168.10.200 # Adres aralığını harici tut
```

Not: Router, sunucu, yazıcı gibi statik IP'li cihazların adreslerini harici tutun.

b. DHCP Havuzu Oluşturma

```
ip dhcp pool LAN-POOL-1  # DHCP havuzu oluştur
network 192.168.10.0 255.255.255.0 # Dağıtılacak ağı tanımla
default-router 192.168.10.1  # Varsayılan ağ geçidi
dns-server 192.168.11.5  # DNS sunucusu
domain-name example.com  # Domain adı
lease 2  # Kira süresi (gün)
lease 0 12 0  # Kira süresi (saat:dakika)
exit  # Çıkış yap
```

c. Örnek DHCP Sunucu Konfigürasyonu

```
Router(config)# ip dhcp excluded-address 192.168.10.1 192.168.10.9
Router(config)# ip dhcp excluded-address 192.168.10.254
Router(config)# ip dhcp pool LAN-POOL-1
Router(dhcp-config)# network 192.168.10.0 255.255.255.0
Router(dhcp-config)# default-router 192.168.10.1
Router(dhcp-config)# dns-server 192.168.11.5
Router(dhcp-config)# domain-name example.com
Router(dhcp-config)# lease 3 # 3 gün kira süresi
Router(dhcp-config)# end
```

3. DHCPv4 Doğrulama Komutları

Komut	Açıklama
show running-config section dhcp	DHCP konfigürasyonunu gösterir
show ip dhcp binding	Dağıtılan IP-MAC eşleşmelerini listeler
show ip dhcp server statistics	DHCP mesaj istatistiklerini gösterir
show ip dhcp pool	DHCP havuz detaylarını gösterir
show ip dhcp conflict	IP çakışmalarını gösterir

Doğrulama Örnekleri

```
Router# show ip dhcp binding
Bindings from all pools not associated with VRF:

IP address Client-ID/ Lease expiration Type State Interface
Hardware address/
User name

192.168.10.10 0100.5056.b3ed.d8 Sep 15 2025 8:42 AM Automatic Active GigabitEthernet0/0/0

Router# show ip dhcp server statistics
Memory usage 19465
Address pools 1
Automatic bindings 2
DHCPDISCOVER 4
DHCPREQUEST 2
```

4. DHCPv4 Sunucuyu Devre Dışı Bırakma

```
configure terminal
no service dhcp  # DHCP servisini kapat
service dhcp  # DHCP servisini aç
end
```

UYARI: DHCP servisini kapatıp açmak geçici IP çakışmalarına neden olabilir. Mümkünse servis kesintisi olmayan zamanlarda yapın.

5. DHCPv4 Relay Agent Konfigürasyonu

```
PC1 (DHCP Client) \rightarrow [G0/0/0] R1 (Relay Agent) [G0/0/1] \rightarrow DHCP Sunucu (192.168.11.6) 
DHCP Relay Agent Topolojisi
```

```
configure terminal
interface GigabitEthernet0/0/0  # DHCP isteği alan arayüz (istemci tarafı)
ip helper-address 192.168.11.6  # DHCP sunucusunun adresi
end
```

ÖNEMLİ: ip helper-address komutu, DHCP isteklerini alan interface'e (yani istemci cihazların bağlı olduğu arayüze) konfigüre edilmelidir.

Relay Agent Doğrulama

```
Router# show ip interface GigabitEthernet0/0/0
GigabitEthernet0/0/0 is up, line protocol is up
Internet address is 192.168.10.1/24
Helper address is 192.168.11.6 # Konfigürasyon burada görülür
```

Relay Edilen Diğer Servisler

ip helper-address komutu varsayılan olarak 8 UDP servisini relay eder:

Port	Servis
37	Time
49	TACACS
53	DNS
67	DHCP/BOOTP sunucu
68	DHCP/BOOTP istemci
69	TFTP
137	NetBIOS name servisi
138	NetBIOS datagram servisi

6. Router'ı DHCPv4 İstemcisi Olarak Yapılandırma

SOHO Router [G0/0/1] \rightarrow Modem \rightarrow ISP DHCP Sunucusu

Router'ın DHCP İstemcisi Olarak Kullanımı

```
configure terminal
interface GigabitEthernet0/0/1  # ISP'ye bağlı arayüz
ip address dhcp  # IP adresini DHCP'den al
no shutdown  # Arayüzü etkinleştir
end
```

İstemci Konfigürasyon Doğrulama

```
Router# show ip interface GigabitEthernet0/0/1
GigabitEthernet0/0/1 is up, line protocol is up
Internet address is 209.165.201.12/27
Broadcast address is 255.255.255
Address determined by DHCP # DHCP'den alindiği doğrulandı
```

7. Ev Yönlendiricisinde DHCPv4 İstemci

Ev yönlendiricileri genellikle ISP'den otomatik IP alacak şekilde yapılandırılır:

Kablosuz Ev Yönlendirici Yönetimi

İnternet Bağlantı Türü:

Otomatik Konfigürasyon - DHCP

Opsiyonel Ayarlar:

Ana Bilgisayar Adı: HomeRouter Alan Adı: example.com MTU Boyutu: 1500

Ev Yönlendiricisi DHCP İstemci Konfigürasyonu

Not: Çoğu ev yönlendiricisinde "Otomatik Konfigürasyon - DHCP" seçeneği varsayılan olarak aktiftir.

8. Temel DHCPv4 Sorun Giderme

Sorun	Çözüm Adımları
İstemci IP alamıyor	 Fiziksel bağlantıları kontrol et DHCP sunucunun aktif olduğunu doğrula IP havuzunda yeterli adres olduğunu kontrol et Relay agent konfigürasyonunu doğrula
Yanlış DNS/Geçit Adresi	DHCP havuzundaki DNS ve default-router ayarlarını kontrol et Sunucuların erişilebilir olduğunu doğrula
Kısa Kira Süresi Sorunları	DHCP havuzundaki lease süresini uzat (örn: lease 7) Ağdaki DHCP trafiğini incele
Relay Agent Çalışmıyor	 ip helper-address komutunun doğru arayüzde olduğunu kontrol et Sunucuya erişimi doğrula ACL'lerin DHCP trafiğine izin verdiğinden emin ol

ÖNEMLİ: DHCP sunucusu ve istemcileri farklı ağlarda ise mutlaka DHCP Relay Agent konfigüre edilmelidir. Aksi takdirde broadcast mesajlar router'lar tarafından iletilmez.